

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 32P/8/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114200522
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Steinsdorferová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2014:6114200522.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudcom Mgr. Ingrid Steinsdorferovou, v právnej veci starostlivosti o malol. E. I., nar. XX. XX. XXXX, t.č. umiestneného v X. T. S. X, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny v Banskej Bystrici, dieťa matky I. I., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom I. I., F. X, t.č. bytom I. I., Z. XX a otca B. I., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom I. I., F. X, t.č. bytom I. I., J. XX, o zrušenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Matka sa podaným návrhom domáhala zrušenia ústavnej starostlivosti nad maloletým a zverenia maloletého do svojej osobnej starostlivosti spolu s určením výživného otcovi podľa jeho schopností, možností, majetkových pomerov. Svoj návrh odôvodnila tým, že z dôvodu pretrvávajúcich výchovných problémov a jeho drogovej závislosti, ako aj skutočnosť, že predchádzajúce výchovné opatrenia nevedli k náprave, uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 31P/348/2012-19 zo dňa 12. 12. 2012 bol maloletý dočasne odňatý z jej starostlivosti a maloletému bol nariadený pobyt v Resocializačnom stredisku pre drogovu závislých n.o. D. L., Š. X, Z., do ktorého aj dňa 21. 12. 2012 bol umiestnený. Z dôvodu, že pobyt v resocializačnom stredisku pre drogovu závislých nebol postačujúci pre výchovu maloletého, rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 31P/232/2013-57 zo dňa 02. 10. 2013 bola nad maloletým nariadená ústavná starostlivosť v Reedukačnom T. S. X, do ktorého aj dňa 04. 11. 2013 bol umiestnený. Maloletý trávil vianočné prázdniny v rodinnom prostredí, správal sa príkladne, vo všetkom ju poslúchal, staral sa o svoju 6 ročnú sestru, v domácnosti pomáhal. S maloletým trávili spolu celé dni, rozprávali sa. Maloletý prisľúbil, že sa jeho výchovné problémy nebudú opakovať, začal rozmýšľať nad budúcnosťou, školou. Je preto presvedčená, že v súčasnej dobe výchovu maloletého zvládne. Dlhodobu sledovala jeho správanie, už keď bol umiestnený v resocializačnom stredisku. U maloletého postupne dochádzalo k pozitívnemu posunu v jeho zmýšľaní a správaní.

Otec maloletého súhlasil so zrušením ústavnej starostlivosti nad maloletým z dôvodu, že maloletému to už stačilo na prevýchovu, poučil sa.

Kolíznym opatrovníkom uviedol, že v prejednávanej veci si vyžiadal charakteristiky na maloletého z reedukačného centra, ktorým je maloletý negatívne hodnotený. Správa reedukačného centra obsahuje vyjadrenie, že maloletý je v správaní neprístupný, odmietavý, v skupine voči deťom je postrachom, hrdinom, tyranom. Jeho správanie je účelové, vinu zvaľuje na iných, neznáša kritiku, reaguje výbuchom

hnevu. Jeho vzormi sú kriminálnici, čo sa prejavuje aj v jeho deštruktívnom správaní. Dospelými je vnímaný ako manipulátor. Pri plnení povinností si vyžaduje kontrolu. Maloletý má naďalej agresívne správanie. V súčasnosti k jeho výchovným problémom pribudlo klamanie vychovávateľov. Vzhľadom na negatívne hodnotenie maloletého zo zariadenia má zato, že reedukačný proces maloletého nie je ukončený a preto doporučil súdu návrh matky na zrušenie ústavnej starostlivosti zamietnuť.

Z opatrovaneckého spisu maloletého vyplýva, že od januára 2012 je vedený v evidencii ÚPSVaR v Banskej Bystrici, kedy DFNSP upozornila na časté úrazy maloletého. Sociálnym šetrením v rodine neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti matky o maloletého. Od r. 2012 maloletý vykazoval značné poruchy správania, nerešpektoval authority, správal sa drzo, arogantne, útočne. Matka v tom čase uvádzala len problémy v škole, doma s maloletým výchovné problémy nemala. Rozhodnutím úradu č. A/2012/04775/EEI zo dňa 28. 03. 2012 bolo nad maloletým nariadené výchovné opatrenie, maloletému a jeho rodičom bola uložená povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu v špecializovaných zariadeniach. Pri výkone nariadeného výchovného opatrenia ÚPSVaR spolupracoval s centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie a ZŠ maloletého. Rozhodnutím ÚPSVaR Banská Bystrica zo dňa 11. 04. 2012 bolo nad maloletým nariadené výchovné opatrenie povinnosť zúčastniť sa na výchovnom programe organizovaným neziskovou organizáciou Kľúč. Maloletý tiež navštevoval pedopsychiatrickú ambulanciu. Matka odmietla aplikovať doporučenú medikamentóznú liečbu, preto spolupráca s pedopsychiatrom maloletého bola ukončená. V decembri 2012 matka požiadala ÚPSVaR o pomoc pri riešení výchovných problémov maloletého s tým, že už jeho výchovu nezvláda a mala podozrenie na užívanie drog maloletým. Maloletý sa podrobil vyšetreniu na zistenie prítomnosti omamných a psychotropných látok v organizme. Výsledky testov potvrdili užitie drog maloletým. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 31P/348/2012-19 zo dňa 12. 12. 2012 bol maloletý odňatý z osobnej starostlivosti matky a maloletému bol nariadený pobyt v Resocializačnom stredisku pre drogovu závislých D. L., Š. X, Z., do ktorého bol maloletý dňa 21. 12. 2012 umiestnený. Predbežné opatrenie súdu bolo potvrdené rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 32P/4/2013 zo dňa 28. 02. 2013. Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 31P/232/2013-57 zo dňa 02. 10. 2013 bola nad maloletým nariadená ústavná starostlivosť s tým, že sa bude realizovať v Reedukačnom T. S., do ktorého maloletý bol aj dňom 04. 11. 2013 umiestnený.

Správou zo sociálneho zisťovania v domácnosti matky bolo zistené, že matka býva v 2-izbovom byte spolu s maloletou dcérou a svojou matkou. V rámci sociálneho šetrenia bolo zistené, že hygiena v domácnosti je na veľmi dobrej úrovni. Tiež však bolo Mestským úradom Banská Bystrica kolíznemu opatrovníkovi oznámené, že matka chodíva do Bratislavy, čo matka vysvetlila tým, že do Bratislavy chodíva iba občas k známym. Na pojednávaní matka uviedla, že Bratislavu už nenavštevuje, naposledy v Bratislave bola asi vo februári 2014.

Z charakteristík maloletého vypracovaných Reedukačným centrom S., datovaných dňom 24. 02. 2014 a 26. 05. 2014 vyplýva, že maloletý je v ich zariadení umiestnený od 04. 11. 2013, navštevuje 8. ročník ZŠ. Správa reedukačného centra je rozčlenená na 1/ hodnotenie na úseku školy, 2/ hodnotenie na úseku výchovy, 3/ psychologické hodnotenie. Škola maloletého v správe uviedla, že v jeho celkovom správaní je nedôvera, maloletý je neprístupný, odmietavý. Pri rozhovore sa robí dôležitým. Pri pokynoch chce byť dôležitý. Pri plnení zadanej úlohy vyžaduje kontrolu, nedokončí ju a nahnevá sa. Pri pochvale rýchlo zľahostajnie. Pri pokarhaní sú vinní iní, vyhovára sa. V skupine voči deťom je postrach, hrdina, tyran. Pri konflikte obviňuje iných, presadzuje sa silou. Cez prestávky ruší iných, robí zle malým. V priateľstvách je náročný, aj odmietavý. Presadzuje sa upozorňovaním na seba, podvodom. Pri plnení bežných činností má veľké ciele, malú výdrž, odvráva. O svoje veci nedbá. Počas vyučovania je rýchly, ale povrchný. Vedomostne patrí medzi slabý priemer. Jedlo kritizuje. Bodovací poriadok mu prekáža, má voči nemu výhrady. Zamestnancov kritizuje, je nespokojný. K zariadeniu je náročný, nevšímavý. K ľuďom je vrtkavý, vypočítavý. Rodičov si idealizuje, vymýšľa si lži. S pobytom v zariadení nie je spokojný, sťažuje sa. Jeho ctižiadostivosť nie je úprimná, je len naoko. Chce sa ukázať pred rovesníkmi, aké má vedomosti, čo všetko ovláda. Správa sa účelovo. Jeho vzormi sú kriminálnici, čo sa prejavuje aj v jeho deštruktívnom správaní. Na úseku výchovy je správanie maloletého hodnotené ako ústretové, urobí čo musí, naviac neurobí, ale pri požiadaní je ochotný. Veľmi zle znáša kritiku, reaguje výbuchom hnevu, následne sa príde ospravedlniť. Maloletý je veľmi urážlivý a neprizná si chybu. U maloletého pretrvávajú agresívne správanie. Má nároky na okolie, ale na seba nie. Režimové činnosti si vyžadujú kontrolu.

V súčasnosti má aktuálny výchovný problém, klamanie vychovávateľa. Z psychologického hodnotenia maloletého vyplýva, že sa chodí priebežne pýtať na svoje správanie, neustále od všetkých vyžaduje spätnú väzbu na seba a svoje správanie. Má obavy zo zlého hodnotenia a následne z nezrušenia ústavnej starostlivosti. Vyhranenosť v jeho záujmoch nie je ustálená, má záujem o vzdelanie, armádu, starostlivosť o hospodárske zvieratá, na čo si zvykol v resocializačnom zariadení. U maloletého je potrebné túto jeho záľubu podporovať v rámci prevencie skĺznutia do nudy a následného vrátenia sa k pôvodnej nevhodnej partii kamarátov. Zdôrazňuje svoje prosociálne správanie voči rovesníkom, chce sa ukázať v lepšom svetle, len aby bolo na neho pozerané ako na bezproblémového. Dospelými je vnímaný ako manipulátor. Jeho súčasné hodnotenie zodpovedá aktuálnemu správaniu.

Matka vo svojej výpovedi zotrvala na podanom návrhu. Dôvody zrušenia ústavnej starostlivosti doplnila a uviedla, že v súčasnosti už výchovné problémy s maloletým nie sú, čo môže povedať na základe toho, že počas prázdnin bol maloletý v jej domácnosti, nemala s ním žiadne výchovné problémy. Maloletý počas pobytov v jej domácnosti neužíval drogy, správal sa voči nej slušne, s úctou, bol vďačný, že môže byť doma, bol spokojný. Čas trávil so svojou sestrou, prípadne starými rodičmi. Stretával sa len s jedným kamarátom a to v jej domácnosti. S bývalou partiou sa stretol len 1× a len ich pozdravil. Sám uviedol, že s nimi už nechce mať nič spoločné. Jej vzťah s maloletým je v súčasnosti ukázkový, je veľmi dobrý. S maloletým je v kontakte, zhruba každý druhý víkend ho navštevuje v zariadení, denne mu telefonicky volá a preto vie, ako sa vyvíja, ako prebieha reedukačný proces. Taktiež v zariadení sa informuje na správanie maloletého a preto vie, že má plusové body. S maloletým sú v zariadení spokojní, nie sú s ním výchovné problémy.

Otec vo svojej výpovedi uviedol, že o výchovných problémoch maloletého vedel, aj keď bol vo VTOS. Podľa neho výchovné problémy s maloletým nastali kvôli tomu, že maloletý nemá dohľad, starala sa o neho len matka. V prípade, že by bol doma, bolo by to inakšie, pretože je ťažšie zvládať maloletého v jeho veku a to len matkou. V prípade zrušenia ústavnej starostlivosti, aj keď s matkou nežijú v spoločnej domácnosti, s maloletým bude v kontakte, bude ho navštevovať, bude dávať na neho pozor, podieľať sa na jeho výchove. Podľa vyjadrenia otca, maloletý sa ponaučil, čo môže povedať na základe toho, že ho párkrát navštívil a počas VTOS mu maloletý písal.

Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

Z vyššie citovaného zákonného ustanovenia vyplývajú 2 dôvody pre zrušenie ústavnej starostlivosti a to možnosť zverenia malol. dieťaťa do jednej z foriem náhradnej starostlivosti, alebo zánik dôvodov, pre ktoré bola nariadená. V danej veci súd skúmal, či od nariadenia ústavnej starostlivosti zanikli dôvody pre jej ďalšie trvanie. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že s maloletým sú dlhodobé výchovné problémy, pre ktoré je od januára 2012 vedený v evidencii ÚPSVaR. Maloletý na základe nariadenej ústavnej starostlivosti je odo dňa 04. 11. 2013 umiestnený v Reedukačnom centre S.. Umiestneniu maloletého do tohto zariadenia predchádzalo umiestnenie v resocializačnom stredisku pre drogovu závislých, do ktorého bol umiestnený dňom 21. 12. 2012. Maloletý v súčasnom reedukačnom centre je umiestnený krátkodobo a to polroka. Za toto obdobie je opakovane reedukačným zariadením hodnotený negatívne. Napriek tomu, že maloletý prezentoval svoj záujem na zrušení ústavnej starostlivosti, vo svojom správaní je neprístupný, odmietavý, v skupine voči deťom je postrachom, hrdinom, tyranom. Jeho správanie je účelové, vinu zvaľuje na iných, neznáša kritiku, reaguje výbuchmi hnevu. Jeho vzormi sú kriminálnici, čo sa prejavuje aj v jeho deštruktívnom správaní. V zariadení dospelými je vnímaný ako manipulátor. Pri plnení povinností si vyžaduje kontrolu. Maloletý má počas celého obdobia umiestnenia v resocializačnom stredisku agresívne správanie. V priebehu konania k výchovným problémom maloletého pribudlo klamanie vychovávateľov. Uvedeným správaním, konaním, názormi maloletý súdu nepreukázal prirodzené rešpektovanie všeobecne zaužívaných pravidiel správania, ale ani záujem v ich súlade konať, vystupovať. Súd preto nemal splnenú podmienku a to zánik dôvodov, pre ktoré bola nariadená ústavná starostlivosť nad maloletým a preto návrh matky v súčasnosti, za daného stavu, zamietol ako nedôvodný. Súd pri svojom rozhodovaní zohľadnil krátkodobý pobyt maloletého v reedukačnom centre, počas ktorého, podľa názoru súdu, reedukačný proces maloletého ani nemohol

byť ukončený. K vyjadreniam rodičov, ktorými odôvodňovali zrušenie nariadenej ústavnej starostlivosti nad maloletým, súd považuje za nutné uviesť, že ich hodnotenie maloletého je prirodzené pre rodiča, ale vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania, subjektívne.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, kto ho robí - odvolateľ, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu odvolateľ napáda rozhodnutie, v čom je rozhodnutie alebo postup okresného súdu nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), uviesť dátum a podpis.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/95 Z.z. - Exekučný poriadok; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.